

उत्तरमध्यमाद्वितीयवर्षम्

प्रश्नपत्रम्	विषयः	अंकः
प्रथमम्	- अनिवार्यसंस्कृतम् (कूटसङ्ख्या - ८०१)	१००

क.	स्वप्नवासवदत्तम् (भासविरचितम्)	३०
ख.	सम्भाषणम्	२०

पाठ्यग्रन्थः-

भाषाप्रवेशः - (द्वितीयभागः, १४ तः २७ पाठाः)
(प्रकाशनम् - संस्कृतभारती)

ग.	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (जलनिरूपणतः प्रत्यक्षखण्डान्ता) (श्रीविश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यविरचिता)	७०
----	---	----

सूचनाः - व्याकरणच्छत्राणाम् कृते न्यायसिद्धान्तमुक्तावली
(जिन छात्रों ने वैकल्पिकप्रश्नपत्र में नव्य या प्राचीन व्याकरण का चयन किया है, उनके लिये
न्यायसिद्धान्तमुक्तावली)

अथवा

लघुसिद्धान्तकौमुदी (ण्यन्तप्रक्रियातः अन्तं यावत्)
(वस्तराजाचार्यविरचिता)

सूचनाः- व्याकरणेतरच्छत्राणाम् कृते लघुसिद्धान्तकौमुदी
(जिन छात्रों ने वैकल्पिकप्रश्नपत्र में नव्य या प्राचीन व्याकरण के अतिरिक्त अन्य विषय का चयन
किया है, उनके लिये लघुसिद्धान्तकौमुदी)

द्वितीयम्	संस्कृतवाङ्मयेतिहासः (८०२)	१००
-----------	-------------------------------	-----

सन्दर्भग्रन्थाः-

संस्कृत साहित्य का इतिहास	-	NCERT
संस्कृतसाहित्यस्य परिचयः	-	बलदेवउपाध्यायः
संस्कृत साहित्य की रूपरेखा	-	डॉ.चन्द्रशेखरपाण्डेयः- नागूरामव्यासः
संस्कृत साहित्य का समीक्षात्मक इतिहास	-	डॉ. कपिलदेवद्विवेदी

तृतीयम्	वास्तुयोग-सङ्गणकशिक्षा	१००
---------	------------------------	-----

क.

वास्तु

३७

मनुष्यालयचन्द्रिका (चतुर्थाध्यायतः अन्तं यावत्)

(श्रीमन्नीलकण्ठनमूसतविरचिता)

सन्दर्भग्रन्थाः-

१. भारतीय वास्तुशास्त्र - प्रो.शुकदेव चतुर्वेदी - श्री ला.ब.शा.य.स.विद्यापीठ, नई दिल्ली
२. वास्तुसार - प्रो.देवीप्रसाद त्रिपाठी - परिक्रमा प्रकाशन, नई दिल्ली
३. वास्तुसौख्यम् - डॉ. शैलजा पाण्डेयः

ख.

योगः

-

३७

पातञ्जलयोगसूत्रम् (साधनपादः)

२७

प्रायोगिकम् -

१०

योगासनम् - (सिद्धासन-स्वस्तिकासन-मण्डूकासन-पश्चिमोत्तानासन-त्रिकोणासन-हस्तोत्तानासन-पादहस्तासन-कर्कटासन-गौकासन-मयूरासन-उष्ट्रासन-शीर्षासन-वकासन-हलासन-सर्वांगासनानि)

षट्कर्म - (सूत्रनेति, कुञ्जलक्रिया)

प्राणायामः - (श्रीतकारी, उज्जारी, भस्त्रिका, ओंकार-प्राणायामः)

मुद्रा बन्धश्च - (उड्डियानबन्धः, महाबन्धः (त्रिबन्धः), अश्विनीमुद्रा, शाम्भवीमुद्रा, ब्रह्ममुद्रा, ज्ञानमुद्रा च)

- सन्दर्भग्रन्थाः
१. आसन-प्राणायाम-मुद्रा एवं बन्ध- सत्यानन्द सरस्वती, बिहार योग विद्यालय, मुंबेर
 २. पातञ्जलयोगप्रदीपः- गीता प्रेस, गोरखपुर
 ३. घेरण्डसंहिता
 ४. हठयोगप्रदीपिका

ग.

सङ्गणकम्

-

३०

यन्त्रांशतन्त्रांशयोः परिचयः (Introduction of hardware's and software's)

संगणकभाषाः (Computer languages)

संगणकजालप्रकाराः (Types of Computer Network)

वै-पत्रम् अन्वेषणञ्च (Email and browsing)

माइक्रोसॉफ्टशब्दः (M.S. Word)

ऊर्जाबिन्दुप्रस्तुतीकरणम् (Power Point Presentation)

- सन्दर्भग्रन्थाः -
- कम्प्यूटर एक परिचय - संतोष चौबे, मध्यप्रदेश हिन्दी ग्रन्थ अकादमी
 - कम्प्यूटर एक परिचय - विनय कुमार ओझा, मंथन प्रकाशन, इलाहाबाद

वैकल्पिके

- सूचनाः** - अधोलिखितेषु द्वादशवैकल्पिकविषयसमूहेषु कश्चिदेकस्य विषयसमूहस्य चतुर्थपञ्चमप्रश्नपत्रयोः चयनं करणीयम्

(अधोलिखित १२ वैकल्पिक विषय-समूहों में से किसी एक विषय समूह के चतुर्थ एवं पञ्चम प्रश्नपत्र का चयन करना होगा)

	१. शुक्लयजुर्वेदः (माध्यन्दिनशाखीयः)		
	(८०४)		
चतुर्थम्	क.	शुक्लयजुर्वेदसंहिता (सस्वराः २२-३० अध्यायाः)	६०
	ख.	वैदिकसाहित्यस्येतिहासः	४०
पञ्चमम्		(८०५)	१००
	क.	शुक्लयजुर्वेदसंहिता (सस्वराः ३१-४० अध्यायाः)	६०
	ख.	पुरुषसूक्तस्य पदक्रमपाठः	४०
	२. प्राचीनव्याकरणम्		
	(८०६)		
चतुर्थम्	क.	पाणिनीयाष्टाध्यायी (७-८ अध्यायौ काशिकाधारेण सूत्र - पदच्छेदविभक्ति- (समासार्थोदाहरणसहितौ,) (विशेषसूत्रातिरिक्तसूत्रप्रदर्शनं नानिवार्यम्)	६०
	ख.	पाणिनीयाष्टाध्यायी (पञ्चमतः अन्तिमम् अध्यायं यावत् प्रत्युदाहरणानि)	४०
पञ्चमम्		(८०७)	१००
	क.	आख्यातिकः - ण्यन्तप्रक्रियातः लकारार्थप्रक्रियान्तः (अजमेरमुद्रितः)	८०
	ख.	व्याकरणशास्त्रेतिहासः	२०
	३. नव्यव्याकरणम्		
	(८०८)		
चतुर्थम्		वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, (समासः - भ्वादिः, अदादिः जुहोत्यादिश्च) (श्रीमद्भट्टोजिदीक्षितविरचिता)	१००
पञ्चमम्		(८०९)	१००
	क.	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी, (पूर्वोत्तरकृदन्तप्रकरणम्)	८०
	ख.	व्याकरणशास्त्रेतिहासः	२०
	४ ज्योतिषम्		
	(८१०)		
चतुर्थम्	क.	ग्रहलाघवम् (आदितः रविकन्द्रस्पष्टाधिकारान्तम्) (श्रीगणेशदेवज्ञविरचितम्)	५०
	ख.	षट्पञ्चाशिका (देवज्ञप्रथुयशोविरचिता)	३०
	ग.	ज्योतिषशास्त्रेतिहासः	२०
पञ्चमम्		(८११)	१००
	क.	ग्रहलाघवम् (पञ्चतारास्पष्टीकरणादारभ्य सूर्यग्रहणान्तम्) (श्रीगणेशदेवज्ञविरचितम्)	५०
	ख.	जातकालारः (श्रीगणेशकविविरचितः)	५०
	५ वास्तुविज्ञानम्		
	(८१२)		
चतुर्थम्			१००

मयमतम् (एकादशतः अष्टादशाध्यायं यावत्)
(दानवराजमयविरचितम्)

पञ्चमम्

(८१३)

१००

समराङ्गसूत्रधारः (द्वितीयपटलः)

८०

(प्रकाशनम् - चौखम्भा संस्कृत भवन)

प्रायोगिकम् - पाठ्यक्रमे निर्धारितग्रन्थाधारितप्रायोगिककार्यम्

२०

सन्दर्भग्रन्थाः-

१. भारतीय वास्तुशास्त्र का इतिहास - डॉ. विद्याधर -इस्टर्न बुक लिंक, नई दिल्ली
२. वास्तुप्रबोधिनी - डॉ. अशोक थपलियाल, अमरग्रन्थ पब्लिकेशन, नई दिल्ली
३. भवन भास्कर - गीता प्रेस, गोरखपुर ।

६ दर्शनम्

चतुर्थम्

(८१४)

१००

क. वेदान्तसारः

६०

(सदानन्दविरचितः)

ख. भारतीयदर्शनशास्त्रस्य इतिहासः

४०

पञ्चमम्

(८१५)

१००

क. न्यायसिद्धान्तमुक्तावली (अनुमानोपमानशब्दखण्डः)

५०

(विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यविरचिता)

ख. श्वेताश्वतरोपनिषद्

५०

७. योगविज्ञानम्

चतुर्थम्

(८१६)

१००

योगवासिष्ठम्

पञ्चमम्

(८१७)

१००

क. पातञ्जलयोगसूत्रम् -कैवल्यपादः -

५०

ख. प्रायोगिकम् -

५०

योगासनम् - कोणासन-मत्स्यासन-विपरीतकरणी-पूर्णधनुरासन-कटासन-
योगमुद्रासन-कर्णपीडासन-पद्मशीर्षासन-वृश्चिकासन-हलासनानि

प्राणायामः - भस्त्रिकाप्राणायामः उद्गीतप्राणायामश्च

मुद्रा बन्ध - वायुमुद्रा, प्राणमुद्रा, उड्डियानबन्धः, त्रिबन्धः, महाबन्धश्च

षट्कर्म - कुञ्जल-व्युत्क्रम-कपालभातयः

पाठ्यग्रन्थाः - १. पातञ्जलयोगप्रदीपः

२. घेरण्डसंहिता

३. हठयोगप्रदीपिका

सन्दर्भग्रन्थाः - १. प्राणायाम- ए.के.अयंगर

२. आसन प्राणायाम-मुद्रा एवं बन्ध -स्वामी सत्यानन्द -बिहार योग विद्यालय, मुंगेर

३. योग साधना एवं योग चिकित्सा (स्वामी रामदेव)

१० धर्मशास्त्रम्

चतुर्थम्	(८१८)		१००
क.	आचार्यदर्शः	६०	
ख.	धर्मशास्त्रकाराणां परिचयः - मनुः, याज्ञवल्क्यः, वसिष्ठः, नारदः, पाराशरः, कुल्लुकभट्टः, बृहस्पतिः, शंखः, गौतमश्च।	४०	

पञ्चमम्	(८१९)		१००
	दानमूल्यः (नीलकण्ठभट्टविरचितः)		
	सन्दर्भग्रन्थः- दानवन्दिका (दिवाकरविरचिता)		

चतुर्थम्	११ पौरोहित्यम् (८२०)		१००
	संस्कारमूल्यः (नीलकण्ठभट्टकृतः)		

पञ्चमम्	(८२१)		१००
क.	कुण्डमण्डपसिद्धिः (महर्षि-अभयकात्यायनविरचिता)	३०	
ख.	आह्निकसूत्रावली (वैद्यनारायण विट्ठल पुरन्दरे)	७०	
	सन्दर्भग्रन्थाः :- १. पौरोहित्यकर्मप्रशिक्षकः - उत्तरप्रदेशसंस्कृतसंस्थानम् २. संस्कारविमर्शः - डॉ. भगवती सुदेश - राष्ट्रीय संस्कृत साहित्य केन्द्र, जयपुर ३. कृत्यसारसमुच्चयः - आचार्यजगदीशचन्द्रामिश्रः - चौखम्बासुरभारतीप्रकाशनम्		

चतुर्थम्	१२ पुराणेतिहासः (८२२)		१००
क.	विष्णुपुराणस्य तृतीयोऽंशः	६०	
ख.	पुराणेतिहासपरिचयः	४०	
पञ्चमम्	(८२३)		१००
क.	विष्णुपुराणस्य चतुर्थोऽंशः	६०	
ख.	प्राचीनभारतस्येतिहासः (आदितः मौर्यकालपर्यन्तम्)	४०	

सहायकग्रन्थाः -

१. प्राचीन भारत का इतिहास	-	डा. एस.एन. दुबे
२. प्राचीन भारत	-	डा. राजबली पाण्डेय
३. प्राचीन भारत	-	डा. एल.पी. शर्मा

चतुर्थम्	१३. साहित्यम् (८२४)		१००
----------	------------------------	--	-----

क.	काव्यमीमांसा - (प्रथमतः पञ्चमाध्यायान्ता) (महाकविराजशेखरविरचिता)	८०
ख.	संस्कृतसाहित्यस्येतिहासः	२०
फचमम्	(८२५)	१००
क.	वृत्तरत्नाकरः - (प्रथमतः तृतीयाध्यायान्तः) (भट्टकेदारविरचितः)	६०
ख.	कियतार्जुनीयम् - (द्वितीयःसर्गः) (भारविविरचितम्)	४०
१२ विज्ञानम्		
चतुर्थम्	भौतिकशास्त्रम् (८२६) (म.प्र. पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)	१००
	सैद्धान्तिकम्	७७
	प्रायोगिकम्	२७
फचमम्	रसायनशास्त्रम् (८२७) (म.प्र. पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)	१००
	सैद्धान्तिकम्	७७
	प्रायोगिकम्	२७
षष्ठमम्	आधुनिकभाषा हिन्दी (सामान्यम्) (८२८) (म.प्र.पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)	१००
	अंग्रेजी सामान्यम् (८२९) (म.प्र.पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)	७०
सप्तमम्	पूर्वमध्यमासारः (अतिरिक्तप्रश्नपत्रम्) (८३०)	१००

क.	भाषाप्रवेश: (प्रथमभागः)	२७
ख.	स्युवंशम् (प्रथमसर्गः)	२७
ग.	लघुसिद्धान्तकौमुदी (आदितः भ्वादिगणप्रकरणपर्यन्तम्)	७०

सूचना: - ये छात्राः उत्तरमध्यमाप्रथमवर्षम् अकृत्वा साक्षात् उत्तरमध्यमाद्वितीयवर्षं प्रविशन्ति अर्थात् सामान्यविद्यालयेभ्यः एकादशी कक्षासुत्तीर्य परीक्षां ददति अथवा एकादशकक्षाऽनन्तरम् अन्तरालं कृतवन्तः, तेषां कृते प्रश्नपत्रेऽस्मिन् उत्तीर्णता अनिवार्या

(जिन छात्रों ने उत्तरमध्यमाप्रथमवर्ष किये बिना सीधे उत्तरमध्यमा द्वितीयवर्ष में प्रवेश लिया है अर्थात् जिन्होंने सामान्य विद्यालय से एकादशी कक्षा की परीक्षा उत्तीर्ण की है अथवा एकादशी कक्षा के पश्चात् एक या एक से अधिक वर्ष का अन्तराल किया है, उनके लिये इस प्रश्नपत्र में उत्तीर्ण होना अनिवार्य है)

अष्टमम्

जीवविज्ञानम् (ऐच्छिकप्रश्नपत्रम्)

१००

(८३१)

(म.प्र. पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)

सैद्धान्तिकम्

७७

प्रायोगिकम्

२७

अथवा

गणितम् (ऐच्छिकप्रश्नपत्रम्)

१००

(८३२)

(म.प्र. पाठ्यपुस्तकनिगमस्य पुस्तकम्)

सूचना: - छात्राः ऐच्छिक विषयोः अपि परीक्षां दातुं शक्नुवन्त एच्छिकप्रश्नपत्रस्योः अनुत्तीर्णतायाः प्रभावः परीक्षाफले नैव भविष्यति
(छात्र ऐच्छिक विषयों की भी परीक्षा दे सकते हैं, ऐच्छिकप्रश्नपत्रों में अनुत्तीर्ण होने का प्रभाव परीक्षा फल पर नहीं होगा)